

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za izozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 66. — ŠTEV. 66.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 18, 1932. — SOBOTA, 19. MARCA 1932

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

JAPONSKA POŠILJA OJACENJA V MANDŽURIJO

JAPONSKA JE UVEDLA STROGO CENZURO NAD POREČILI GLEDE POLOŽAJA PRI MUKDENU

Vstaja se širi v ozemlju ob Kitajski vzhodni železnici, ki je pod skupno kontrolo Kitajske in Sovjetske Unije. — Kitajski vstasi so napadli mesto Tungyuanpu. — Brzjavni promet z vsemi mestami severno od Mukdena se vrši preko Japonske. — Boljševiški zastopnik Karakhan se je posvetoval z japonskim poslanikom.

MUKDEN, Mandžurija, 18. marca. — Japonsko vojaštvo, ki se nahaja v okolini Harbina, je dobito danes povelje, naj uvede ofenzivo proti kitajskim četašem v vzhodnem delu Mandžurije. Iz okraja Imienpo so dospela poročila o novih nemirih. Omenjeno ozemlje se razprostira ob kitajski vzhodni železnici, ki je pod skupno kontrolo Kitajske in sovjetske Rusije.

Japonska armada v Mandžuriji je bila znatno ojačena, da zatre vstajo kitajskih vojakov, ki nočejo priznati Japoncem prijazne vlade, kateri načeluje bivši kitajski cesar Henry Pu-Yi.

Vstaja se širi ob severni in zapadni meji Sibirije. Tristo Kitajcev je napadlo in zavzelo mesto Tungyuanpu, devetdeset milij vzhodno od Mukdena.

Dva japonska vojaka in dva policista sta bila usmrčena v boju. Poznejša japonska poročila pravijo, da so se morali Kitajci umakniti.

Vroči spopadi so se završili južno od Ningute, dočim poročajo iz Mančulija ob zapadni meji o resnivstvji.

PEIPING, Kitajska, 8. marca. — Japonske oblasti v severni Mandžuriji so uvedle najstrožjo cenzuro nad vsemi poročili. Vse brzjavke iz mest in v mesta severno od Mukdena gredo preko Japonske.

MOSKVA, Rusija, 18. marca. — Iz japonskih virov se poroča, da se je boljševiški pomožni komisar za zunanje zadeve, Karakhan, dolgo časa posvetoval z japonskim poslanikom glede japonske vojaške delavnosti v Mandžuriji. Do kakšnih zaključkov sta prišla, pa ni bilo mogoče dognati.

WASHINGTON, D. C., 18. marca. — Sem so dopela poročila, da se ruska posadka v Vladivostoku pripravlja na sovražnosti. V tamošnja skladisti so dospele ogromne zaloge pšenice.

Tukajšnji opazovalci, ki dobro poznajo dolgletno rusko-japonsko borbo za nadvlado na Dalnjem izoku, se izredno zanimajo za sedanje razvoje. Vse kaže, da se sovjeti pripravljajo na dolgotrajno obleganje Vladivostoka.

SANGHAJ, Kitajska, 18. marca. — Mirovna pogajanja, ki so sledila sklenitvi premirja med Kitajsko in Japonsko, bodo najbrž uspešna. Včeraj so se začeli japonski vojaki vkrcevati na japonske transportne ladje ter zapuščati Sanghaj.

Japonski poslanik je dobil od svoje vlade naročilo, naj nekoliko omili japonske pogoje.

KANTON, Kitajska, 18. marca. — Tukajšnji politiki so začeli agitirati za zbljanje med Kitajci in Rusi. Po njihovem mnenju bodo pogajanja z Japonci uspešna edinole v slučaju, če bodo imeli Kitajci Ruse na svoji strani.

Vojaki kitajske takozvane "železne divizije" se približujejo Sanghaju v namenu, da ojačijo devetnajsto kitajsko armado, ki stoji Japoncem nasproti.

LONDON, Anglija, 18. marca. — Tukajšnji krogi napeto zasledujejo notranje-politične razvoje na Japonskem, ker so se pričele širiti govorice o pretečem državnem puču.

Nasilja v stavkarskem okrozju

PARNIKI V NEVARNOSTI

Veliki viharji na morju. Od več strani prihajajo prošnje za pomoč parnikom. — Za nekatere je pomoč prepozna.

St. Johns, N. F., 18. marca. — Dva parnika, Neptune in Ranger, s 400 mornarji na krovu, sta bila poškodovana in se nahajata v nevornem položaju na severovzhodni obali Nove Fundlandije. Vitadna ladja Kyle jima je bila posvana na pomoci.

London, Anglija, 18. marca. — Kot pravi neko poročilo iz Kobe, sta se potopila japonska parnika Choan Maru in Takei Maru z okoli 160 potnikami in mornarji.

Moskva, Rusija, 18. marca. — V velikanskem viharju v Severnem morju ob murmanski obrežju se je potopila ribička ladja Sturgeon in utonilo je 25 ribičev.

RACE POSTAJAJO KUKAVICE

Washington, D. C., 18. marca. — Znanost je med divjimi racami opazila, nekako "žensko gibanje", ki ogroža pregnati materino ljubezen in razdreti družinsko življenje.

Oskrnik ptičjega oddelka v Smithsonianovem zavodu, profesor H. Friedmann, je nepričakovano prvič opaziti ta nagon pri divjih rach. Na pr.:

Dobro znana vrsta ameriških rach, rdečeglavca raca, nanese gnezdo, zleže jaje, pa jih takoj zapusti.

Med tremi račjimi družinami, ena samica gotovo pusti valjene in oskrbo mladičev sameu; raca se prav nič ne zmeni za ta posej in se brez skrbi vezi po vodi.

Črnoglavca argentinskega ima navadno zleže svoja jajca v gnezdo labuda in labudi izvade ujihova jajca.

Samice nekaterih vrst ameriških in evropskih rac skušajo znesti jajca v drugo gnezdo. Samice ne valijo, temveč preneste to naporno delo svojim moškim tovaršem.

ZNOREI IZ STRAHU PRED VISLICAMI

San Rafael, Cal., 17. marca. — Ker se je Gilberto F. Collie vsled strahu pred smrtno na vislieh omarčil um. je bilo njegovo usmrčenje ustavljen.

Collie je velik in močan mož, star 52 let. Zadnje dni in smrtni delici je samo strmel pred se in so dognali, da se mu je zmečalo. Povoril sam s seboj. Zdravnik si slan je bil v državno bolnišnico, toda, če ozdravi, bo moral viseti.

DOBRA ZAMENJA

Menomine, Mich., 18. marca. — Charles Cherny je imel klavir. Chros Menor je imel kanarčka. Toda Cherny je hotel imeti kanarčka. Menor pa klavir. Zamjenala sta, ne da bi si ogledala. To da oba sta bila zadovoljna.

ADVERTISER
in "GLAS NARODA"

NEZGODA L. TROCKEGA

V Marmorskem morju je vihar vrgev njegov čoln na skale. — Prencil je na otoku, kjer žive samo psi.

Istanbul, Turčija, 18. marca. — Turški ribiči so sporocili, da se je prejšnji sovjetski vojni komesar, Leon Trotsky, pred nekaj dnevi komaj rešil na samotnem otoku Marmorskem morju, ko je vihar vrgev njegov motorni čoln na skalo obrežju.

Ribiči pripovedujejo, da se je

Trotsky z dvema svojima prijateljema odpeljal v čolnu lovit ribi. Nenadoma je nastal vihar, in valovi so zanesli čoln na skale blizu samotnega Pasijega otoka, kamor je pred leti turška vlada poslala vredne nekaj milijonov.

Trotsky je izvedel iz nekega vira, da je bila po Kreugerjevi smrti takoj znižana Margusova plača in ga je padec Kreugerjevih delnic spravil v velike finančne težkoce.

ŽGANJE V PIRUHII

Chicago, Il., 18. marca. — Prohibicijski agent John Huntley trdi, da je začuden koliko zgane piševebajo letošnja velikonočna jaja.

V delikatesen trgovini Otona Fiebinga vpraša po ceni velikonočnih jajec in kandida. — Tri za kvader. — Kupi jih dvanajsti.

Ta jaja, — je rekel pozneje v svojem poročilu na prohibicijskega ravnatelja, — so zunaj kandi, toda znotraj imajo dovolj žganja, da se vsakdo pri šestih jajcih lahko dobro napije.

V trgovini je bilo najdenih 20 zaboljivih takih jajec.

UMORIL BO ODVEDENO DEKLE

Los Angeles, Cal., 18. marca. — Ko se je Clarence Double, star 21 let, vozil s svojo izvoljenko Orpha Debusk, staro 18 let, v svojem avtomobilu, je pristopil v avtomobilu neki moški pograbil dekleta, ji zamašil usta in rekel Doubleju, da bo dekle sežgal, ako naznam policiji. Nato je dekle odnesel.

Double je bil tudi primoran nekaj poti voziti s svojim avtomobilom odvajalec in dekleta, nato pa ga je mož potisnil iz avtomobila in ga zavithel v obecnosti jarek.

POPRAVA VATIKANSKE KNJIŽNICE

Vatikansko mesto, 18. marca. — Papež Pij je odobril načrt vatikanskih arhitektov za popravo vatikanske knjižnice v prvotni obliki, kakorčna je bila, predno se je zrušil strop.

Stebri tla in strop dvonadstropnega poslopja, ki se je zrušil v decembri, bo prenovljeno s cementnimi oporami. Tudi drugi deli knjižnice bodo utrjeni.

Papež je naročil, da se mora z delom takoj pričeti. Vzelo bo eno leto, da bo delo dovršeno.

KREUGERJEV DRUŽABNIK ŠEL V SMRT

Ravnatelj estonskega monopolja vžigalic se je ustrelil. — Bil je ravnatelj Kreugerevih tovarn v Estoniji.

Reval, Estonija, 18. marca. — Ravnatelj estonskega monopolja vžigalic se je ustrelil. — Bil je ravnatelj Kreugerevih tovarn v Estoniji.

Ravnatelj estonskega monopolja vžigalic se je ustrelil. — Bil je ravnatelj Kreugerevih tovarn v Estoniji.

Kot se je izvedelo iz nekega vira, da je bila po Kreugerevi smrti takoj znižana Margusova plača in ga je padec Kreugerevih delnic spravil v velike finančne težkoce.

ARABIJA JE ZIBELKA ČLOVEŠTVA

V sedanji puščavi je bilo dovolj vode. — Skozi dolgo dobo je tam živel človek. — Rimski vodnjak sredji puščave.

Ann Harbor, Mich., 18. marca. — Arabska puščava, ki se nahaja po mnenju znanstvenikov na kraju nekdajnega človeškega raja, bo najbrže po znanstvenih preiskavah priznana kot veliko srediste človeštva od koder so se predniki modernega človeka izselili v drugo kraljevino Afriko.

Ravnatelj Field muzeja dr. H. Field v Chicago, izjavlja, da je našel dovolj dokazov, da je tam, kjer se sedaj širi velika puščava, zivel mnogočimelj človeški rod.

Četudi v tej pokrajini sedaj ni nobene vode, vendar je dr. Henry Field prepričan, da je bil pred več stoletji v tej pokrajini dovolj vode in da je človeštvo živel skozi dolgo dobo.

V petnajstem stoletju, pr. Kr. R. Rinaldi sredji sedanje puščave izkopali velik vodnjak, kar dokazuje, da je v istem času moralo biti tam še dovolj vode.

CIGANSKO ŽENITOVAJANJE

Norfolk, Va., 18. marca. — Vse je že pripravljeno za cigansko ženitovanje in štiridnevno obhajanje ter razveseljevanje.

Ko so se ženin in nevesta ter svetje zbrali v cerkvici, so drugi cigani na kolih pekli prasičje, jagnjeta in druge živali.

Nevesta je Josephine Mitchell, hči poglavarja Toma Mitchell iz države Oklahoma. Ženin pa je Stanley Joseph George, sin poglavarja Gus George, ki je tudi ciganski poglavar.

Postavili so velik šotor, kjer bo plesali štiri dni in noči. Zastopniki vseh ciganskih rodov v Združenih držav bodo navzoči pri tem ženitovanju.

STAVKOKAZOM PRETI OD ŠTRAJKARJEV RESNA NEVARNOST

WILKESBARRE, Pa., 8. marca. — V raznih krajih Luzerne in Lackawanna okrajev, kjer štrajkajo kopači trdega premoga, je prišlo danes do vročih spopadov med štrajkarji in stavkokazi. Stavke ni odobrilo vodstvo United Mine Workers. V krajih Wyoming, Dureya in Taylor so se završile razne dinamitne eksplozije.

Štrajkari so napadli s kamnjem sedem avtomobilov, v katerih so se vozili stavkokazi pod vodstvom generalnega managerja Pittson Company proti rovom.

Napad se je završil med Port Griffith in Sebastopol.

Štrajkari mečejo v stanovanja stavkakov kamenje, na katerih so privezani listki, ki vsebujejo razne grožnje.

Danes so se pridružili nadaljnji delavci štrajkarjem. Oblasti so že mobilizirale državno milice.

V Scrantonu je bilo aretiranih petdeset piketov, ker niso hoteli oditi s posestvo Marvine premogovne družbe.

V Pittstonu je pričakala velika množina štrajkarjev do mestne hiše. Župan Langan ni hotel sprejeti njihovega odbora ter pravilno vztrajal na svojem stilu.

Štrajkari zahtevajo, naj se delo enakomerno razdeli med vse premogovarje ter odločno nasprotujejo vsakemu skrenuju plati.

Scranton, Pa.,

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na celo leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniti nedelj in praznikov.

Dopis bira podpisna v osebnosti se ne pribljujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju naravnih, prosimo da se nam tudi prejšnje bivališča naznani, da hitrejje najde možnost.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

DELAVSTVO IN STROJI

Stroji vedno bolj in bolj izpodriva delavce in jih pehajo na cesto.

Marsikje, kjer je delalo prej po deset do dvajset delavcev, je sedaj en sam zaposlen.

Stroj producira več in opravlja delo bolj natančno in bolj temeljito, kot ga zamorejo opravljati človeške roke.

Ves svet, posebno pa Amerika, se klanja moderni tehniki, ki je pa v gotovem pogledu za delavca pravo prokletstvo.

Kakšne posledice ima toliko opevana mehanizacija, je posebno jasno razvidno iz poročila zveznega delavskega departementa glede položaja v ameriškem poljedelstvu.

Vsled uvedbe poljedelskih strojev in tehničnih izboljšanj je od leta 1920 do leta 1927 izgubilo delo dva milijona osemstotinsedemdeset tisoč oseb.

Ta ogromna armada si je morala torej že v letih takovane prosperite te iskati dela in zasluga v drugih poklicih.

Pri tem pa ne pridejo vpoštov samo ljudje.

Leta 1920 je bilo na ameriških farmah nad petindvajset milijonov konj, mul in drugih vprežnih živali.

To število je padlo leta 1929 na devetnajst milijonov, dočim se je število trakorjev v isti dobi povišalo od 246,000 na 853,000.

Tehnika se je v ameriškem poljedelstvu silno razvila ter pustila za seboj težke narodno gospodarske posledice.

Slično kakor v Ameriki, je tudi po Južni Ameriki, Avstraliji in po nekaterih evropskih državah.

Oni, ki zagovarjajo veleobrate, v katerih vrše stroji čimveč mogoče dela, pravijo, da je stroj nekaj idealnega, ker oprošča ljudi telesnih naporov. S tem se jim nudi prilika za izobrazbo ter za kulturo telesa in duha.

Te besede so sicer lepe, toda pomisliti je treba, da živimo v časih, ko ustvarja tehnični napredok nezaposlenost in ž njo vred revščino.

Dasi zveni nekam čudno, je vendarle resnica, da bo treba prej ali sleg napovedati boj veleobratom, ki na eni strani omogočajo prodekojo v masah, na drugi strani pa pehajo v revščino in obup milijone in milijone delavcev.

Ljudje hočejo živeti, ljudje hočejo delati.

Gospodarski sistem, ki jim ne more nuditi dela, zasluga v kruhu, se ne more dolgo vzdržati.

NASI V AMERIKI

Že nekaj časa je bolhal rojak Martin Zupančič v Clevelandu. V sredo ob 6. uri je bil odpeljan v bolnično, kjer je uro pozneje umrl. Ranek je bil stac 62 let, doma iz vasi Retje, fara Hinje. V Ameriki je bival 36 let. V domovini zapušča ženo, dve hčerki, sina in sestro, tu pa sina Josepha.

Družini Berlam v Clevelandu je tumačila hčerka, starca 5 mesecov. Poleg staršev zapušča še dva brata in 4 sestrice. Oče se nahaja že tri meseca v Warrensville sanatoriju bolnih, družina se nahaja v velikem pomanjkanju.

Zopet je slovenska naselbina v Calumetu, Mich., izgubila enega svojih starih naseljencev, pionirja, kateri se hitro umikajo drug na drugim in katerih število se vedno bolj redči. 5. marca zjutraj je premisnil na svojem domu v Yellow jacketu Jakob Bulaj, potem pod privorkom Jakovica.

Odpravi bolečine!

Ne trpite revmatičnih bolodi in bolničnih. Nabavite si sticko linimenta PAIN-EXPELLER.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

V tujem svetu se raditega tako radi spomnimo na rodno domovino, ker smo v tujini spojeni z raznimi okolčinami, ki se po vsem razlikujejo od naših v rojstnem kraju.

Ko se človek zamislil in spomni na svoja mlada leta, se mu kar milo zdi, ko se mu preteklost v duhu pojavi in primeše zopet na dan dogodek mladosti.

Vsek letni čas je imel za nas kačko posebnost in nam audi dovolj zabave in izpremembe.

Spominjam se pomladanskih predvelikonočnih dni, kako je vse oživelo po dolgem zimskem spanju.

Prvo žensko delo je bilo, prekopalav grede za posad. Grede so se nahajale na višnjem kraju bližu vasi, kjer ni mogla slana skoditi.

Prekopavanje gred se je pričel, če se je le moglo, izvršilo ečveni teden, posetev pa veliki teden. Ženske so imeli vero, če se ečveni teden poseje, potem rad presad ečvete.

Tako so trdili stari ljudje, in ta vera se je obdržala do današnjih dni.

Na ečveni teden smo zlasti otroci donašali skupaj potrebne stvari za butaro živinskega žegna, kakov smo omenjene butare pri nas imenovali.

Butara je obstajala iz vsakovrstnih mladih šibic, ivovih matič, bršljana, volčjih jabolk, oljčne veje in raznih korenin, da je prijetnejše dišalo, ko so kadili po shrambah in okoli pošlopja na veliki teden.

Butara je bila tudi lepo okinčana. Pri hiši, kjer so imeli več otrok, je bil pravi direnday, katere bo butaro nesel v cerkev.

Večkrat sem nesla butaro sosedov strini na ečveno nedeljo, ker niso več imeli majhnih otrok. Za plačilo sem dobila o Veliki noči kolač in lepih pobaranjih piruhov. To je bilo veselja!

In kako zopet smo se veselili stari in mladi velikega tedna. Največje veselje mi je bilo prvič, ko so mi mama kupili lep jerbas, da bom žezen nesla na veliko soboto.

Samo nekaj mi je bilo zagometka. Ko smo nesle dekleta na glavni proti cerkvi lepe okinčane jerebase, smo šele kakor se spodobi lepo počasi, ko so pa enkrat gospod župnik požginali, se je pa kar trdo pri vrati. Vsaka bi bila rada prva zumaj.

Še enkrat sem nesla butaro sosedov strini na ečveno nedeljo, ker niso več imeli majhnih otrok. Za plačilo sem dobila o Veliki noči kolač in lepih pobaranjih piruhov. To je bilo veselja!

Pogreb je bil prav sijajan. Bilo je dosti ečvet in tudi pogrebni vozov je bilo dosti. Še več bi jih bilo, ako ne bi na ta dan rov obratoval in deževalo je tisti čas. Mislim, da so skoraj vsi Slovenci in ljudje drugih narodnosti prišli se posloviti od nje, ko so jo nesli s hiše dne 11. marta.

Pogreb je bil prav sijajan. Bilo je dosti ečvet in tudi pogrebni vozov je bilo dosti. Še več bi jih bilo, ako ne bi na ta dan rov obratoval in deževalo je tisti čas. Mislim, da so skoraj vsi Slovenci in ljudje drugih narodnosti prišli se posloviti od nje.

Družni izrekam na tem mestu sožalje.

Nekaj je spomlad, ko bo treba regrat brati, že okrevara.

Sožalje Mr. Joe Softje v Trindadu, Colo. in družini, ker so prečno izgubili soprogino in mater.

Priljubljena soprga, mati in dobrotnica, naj ti sveti večna luč!

Mr. in Mrs. Posega iz Delagna, Colo., nas včasih obiščeta. Nihče ne zna, napraviti tako rožice potice kot ona. Hvala!

Vinko Petrič, naš trgovec v Raton, N. Mex., dasiravno je doma iz Zagorja ob Savi, prodaja pristno ajdovo moko in Trinerka, ki ga nam pošilja naš Carlo Gorup.

To je bilo le prazna vraža, ki gre od rodu do rodu. Veselje je pa le.

Luis Kastelo je vedno zaposlen v svojem auto-shopu v Salida, Colo. Ogglasil se je tudi pri nas. Ako kateri potuje, naj se oglasi pri njem. On je večletni zastopnik G. N. Njegova družina govorita pristno slovenski jezik.

Luis Kastelo je vedno zaposlen v svojem auto-shopu v Salida, Colo. Ogglasil se je tudi pri nas. Ako kateri potuje, naj se oglasi pri njem. On je večletni zastopnik G. N. Njegova družina govorita pristno slovenski jezik.

Pred kratkim smo bili na Oakview. Pred dvajsetimi leti je bilo vse veselo, dela dosti itd., danes pa vse prazno, hiše in tudi premogorov več ne obratuje. Le naš čebularček je še tam, t. j. Mr. Luis Zupan in Mr. Mr. J. Perič. Zdela se mi je, da le gore stope še na starem mestu, a drugo se je vse izpremenilo.

Umetni plin Tex je je spravil dosti ljudi iz premogorov in tudi iz jeklarn v Pueblo.

Mrs. Troha piše dosti raznih zanimivosti, enako naš Matija iz Planine. Naj se prikaže, ali naj nam naznani, kdaj bo — kaj?

Po Velikinoči se vidimo, dragi prijatelji v New Mex.

Srečno Alelujo!

S pozdravom

M. J. Bayuk,
zastopnik, G. N.

ČETRTA PIRAMIDA V

PUŠČAVI

Egiptski arheolog Selim paša je napisal obširno poročilo o najbolj četrti piramidi pri Gizeh. V uvodu pravi, da je njegova odpisava iskala grob kralja Šeršenkata, pa je našel na piramidi. Pozneje se je našel v bližini piramide tudi iskani grob.

Četrti piramida, o kateri govoriti že Herodot v svoji zgodovini, meri ob vznosu 60 metrov kvadrat in je bila visoka 33 metrov, ohranjena pa je samo do višine 20 m. V notranjini piramide so se našli tudi razni zgodovinski predmeti in grob kraljice Kent Kaves, čije ime je izdolbeno v kamnu na zunanjih strani piramide. To je prvi primer, da je kraljica po smrti počivala poleg kralja v isti grobnici.

Egiptologi menijo, da je bila ta piramida zgrajena v dobi pete dinastije (2560-2429 pr. Kr.) in da je bila kraljica Kent Kaves soprga kralja Neferenkara, tretjega kralja pete dinastije.

Izmed omenjenih 32.000 inozemcev, ki so na tak način uravnavali svoje stanje, niso bili le taki, ki so prišli nezakonito pred 3. junijem 1921 — večinoma kot mornarji, marveč tudi taki, katerih prihod se ni mogel dokazati iz priseljeniških zapiskov. Nekateri izmed teh si prišli toliko nazaj, da sploh ni bilo več nikakega zapiska o njihovem prihodu, drugi so toliko pozabili, da so se našli v grobu.

Oni, ki so prišli nezakonito pred 3. junijem 1921, ali pred 1. julijem 1924, ne morejo sicer dobiti deportirani, ali zakon se do sedaj ne razteza na nje. Upati je, da bo zakon razširjen tako, da bodo tudi oni kmalu uživali pravice do legaliziranja svojega prihoda in predlogi v tem smislu so pred kongresom ter se zdi, da ni resnega ugovora proti sprejemu teh predlogov. Ali, dokler tak nov zakon ni sprejet, ne morejo oni storiti ničesar za uravnavanje svojega stanja.

TRINERJEVO GREJKO VINO

proti začrtju, slabemu apetitu, glavobolu, izgubi spavanja. V vseh lekarinah

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaš članstvo, pač pa vse Slovence v vaši okolici.

CENE ZA OGLOŠESE SO ZMERNE

32,000 INOZEMCEV JE LEGALIZIRALO SVOJE

BIVANJE

Odkar je bil uveden zakon, ki je dovolil registracijo prihodov

onih, ki ne morajo dokazati zakonito pripustitve v Združenih državah, t. j. v teku dveh in pol let, je približno 3.000 inozemcev bilo zakonito registriranih in tako prišlo do istih pravic kot jih imajo oni, ki so bili zakonito pripusčeni.

Po današnjem zakonu le inozemci, ki so prišli nezakonito do 3. junija 1921, smejo zaprositi za registracijo prihoda. On mora dokazati, da je prišel pred zgornjim datumom in da je tukaj ostal od tedaj. Treba vložiti v to svrbo poslovno prošnjo (

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RADIVOJ PETERLIN-PETRUŠKA:

BLAGOSLOVLJENA HIŠA

Nečakinja gospe Olge Antonovne, ležala na visoki postelji mlađa ženka je zdravnik nujno izvetoval, naj zapusti mesto ter se preseli kam v hribe, med bujno planinsko prirodo in v čisti gorski zrak.

"...Saj čez poletje," je dejal, "in videli boste, kako vam bo to dobro delo: vaš živci se popravijo, klica postanejo okrogla in rdeča, potonika, vi vsa pa vesela in poskočna kot planinski kožulček. Pa mleka, veliko mleka pijte. Če boste tako delali, se jeseni zopet vidimo srečni in zdravi, če ne pa — z bogom!"

Dobro.

Prelepa Tatjana se je samo začnijalo namernila. Nič ji ni bilo za to dolgočasno pasje živjenje. Imela je zaročeno — gardnegičastnika, pa ga ji je vzela vojna. Več mesecov ji že ni pisal; čisto pozabili je nanjo tam dolni na Laskem. Sicer se je suško okoli nje vedno dosti oboževalcev, toda sami starci pohabljeni; kar je bilo le količaj porabnega, je presvetil cesar poslal na fronto, da branijo čast vere, domovine in prestola. Pa res, razen škricev in bircov nisi videl daleč naokoli nobenih hlač, ki bi bile le malo prida.

Torej ni čuda, da je bilo Tatjani vseeno kaj ji svetuje in prekuje gospod zdravnik. Drugače je pa bilo s tetko Oigo. Ta se je tako prestrašila zadnjih odktorjev, da je prebleleda ko zd. Pritej priči je sklenila, da mora s Tatjanom na kmene, pa naj jo stane, kar hoče. Saj je sestri na smrtni postelji obljubila, da bo varovala njenega hčerka kot punčico v očesu. In to je dozaj zvesto izpolnila in hoče tudi naprej. Ta bi bila lepa, da bi se ji zdaj izneverila, ko je dekli njeni pomoći najbolj potrebno. Ne, nikoli ne!

Tako je vzel dnevnik med malimi oglasi oddelek letovišč in planinskih zavetišč ter začela prebirati. Ponudb je bila celo stran in še čez. Ni vedela, kako naj si pomaga, ker so ji bile vse všeč, pa je potegnila iznad nedrijha buciklo in jo miže zasadila v oglase.

Odločila se je za oglas, ki ga je z buciklo zadela. Še isti dan je zbrala s Tatjanom vse potrebno, spravila v kovčege in s prvim jutranjim vlakom sta se odpeljale proti goram.

Dan je bil krasen, solčen. Podlinah je bilo malo melego, kar zastrož zlahkim sivim palčlanom, gore so pa bleščajo v svoji praznični oblike. In ko sta stopili kvísku proti veliki kmetiji na pobove planine skozi smrekov gozd, ki je bil ves v díšavah in v ptičjem petju, se je razvedril celo Tatjanino srce in začelo hitrejši biti.

Hiša, kamci sta bili namenjene, je bila zidana, z lesenim nadstropjem, obrnjena proti jugovzhodu takoj, da jo je poletni čas obsevalo sonce od vseh štirih strani. Zadaj so stala obširna gospodarska poslopja, na desno spodaj so bile ogradjene njive in travniki, nad hišo so se pa visoko v goro raztezali pašniki. Krasen prostor, poln solnic in zraka, kar nalač za bledine in slabotne ljudi.

Nekako s strahom in čudno opredno sta se bližali teta Olga in nečakinja hiši. Bala sta se posv., ki morajo biti gotovo pri hiši, pa nista vedeli, ali so na verigi ali ne. Rade bi koga poklicali, pa kaj, ko niso bili videti žive duše nikjer.

Halo! — je vseeno zavpila te-

Za hišo je zalajal pes, pritekel okoli ogla, bevsklj še parkrat proti njima in se zopet skril, odkoder je prisel.

Sil sta po travi, da ne bi bilo slišati korakov. Prednja vrata so bila zaprtia, treba je bilo poskusiti pri zadnjih. Pred poajo utico je ležala modra ovčarka, mahala z repom, se ozirala na tujki in nekaj izlala. Tatjana je prva zapazila, kaj je.

Ah, teta, "poglejte no, kako lepo paščke ima! Pa pet jih je. Kar so arščani; kar vzeja bi enega. Tudi na dvorišču ni bilo nobenega človeka. Vstopili sta v vole in potiskali.

V prostoru svetli, kot pri podi je

40 LET PONEDOLŽNEM V JEČI

Italijanski kralj je izdal te dni poseben dekret o osvoboditvi 72-letnega Carmela Cateriniceha iz ječa mesta Aleksandrije. Caterinicevo je bil obsojen leta 1892 pred poroto v svojem rojstnem kraju Sciaci na Siciliji s tremi soobtočenci na dosmrtno ječo zarja, ki so obtočeni na ropanjsko umora pastirja, ki ga je bil baje napadel in otopel za 700 lir. Mož se je vedel v ječi vrnzno in ves čas je zatrjeval, da je nedolžen. Po moževem odhodu je ječo se je žena posvetila vzgoji dveh sinov in pred 20 leti se je preselila z njima v Ameriko. Tudi rodbina je bila prepričana, da je oče nedolžen in je ves čas dopisovala z njim.

Gospa Olga in prelepa gospodica Tatjana sta se za hip oddahnile. — Ali ste sami doma? — jo je vprašala Olga Antonovna in se začudeno ozirala po sobi.

"Same ženske smo; moški so vsi pri vojakih. Kaj ne, videte ste prilegla stanovanja? Je že vse pravljeno. Samo malo potpeti bo, da dete morale nekaj dni; saj vidite, kaj je. Vaša soba je v prvem nadstropju, okna pa proti jugu dva in eno na vzhodno stran; prav solnčna in zdrava soba je, gotovo bude zadvoljiva. — Mleka bo pa tu dosti; ravno včeraj se je krava stekla. Pojdite pogledat v hlev.

Kako močnega telička ima. Saj dekla je tudi tam, vam bo pa še stanovanje pokazala: jaz, kakor vidiš, nisem še za nobeno rabo.

V hlevu je vladal mirak, le skozi odprtia vrata je prihajal pramenični žarkov, v katerih se je zadrževalo, grela debela svinja, o-

krog nje se je pa prerival kakšna ptička. Le previdno odpri in pazi,

da ti ne odleti!

Tatjana stopi tiho na stol, odpre z drhtečimi rokami škatlico in pogleda, kaj je notri.

— No, kaj je? — vpraša radovna teta, ko nečakinjo predoči.

— Sama poglej! — jo zavrne dekla.

Gospa Olga pristavi svoj stol, stopi nanj in pogleda v škatlico. Tam je sredi ovnevega mirtovega venčka bilo napravljeno malo gnezdec, v njem je pa gomazelo kakih deset čisto malih, komaj skotenih ljubkih sivih mišk.

To je pa res blagoslovljena hiša! — je rekla nekako sama za se gospa Olga Antonovna, ko je malo kasneje s svojo nečakinjo, prilepo Tatjano zapustila stanovanje, da si ogleda bližnjo okolico.

Tu še midve pisva varne; tu se se nama uategne kaj pripetiti.

Tatjana pa je molčala, le oči jo povesila in v obraz ji je šmila rahla dečica.

VRAT SI JE PREREZAL

V Zadru si je končal življenje čevljari Peter Sladič. Ko je ostal doma, je legel na posteljo in si prerezal z britvijo vrat tako, da es je glava končal še držala trupla. V smrt ga je pogural beda.

MANDŽURIJA SAMOSTOJNA REPUBLIKA

ha površine, poleg tega ima pa Mandžurijska bogata ležišča premoga, železa, zlata, svinca, srebra in azbesta.

Samo v premogovnih v Fusangu, blizu Mukdena okrog 12 milijarn ton premoga. Vsako leto dvignejo tu iz zemlje okrog 7 milijonov ton premoga. V mandžurski industriji zavzemajo prvo mesto milini za predelavo soje, nadalje papirnice, tovarne za vžigalice, strojne tovarne, parne žage in tekstilne tovarne. Še nedavno je imela Mandžurijska zelo ugodno trgovinsko bilancio. Pred 4 leti je bil njen izvod skoraj polovic večji od uvoza. Kot delež za kolonizacijo Mandžurijska za pospon so prihaja v poštov, ker bi se Japonci ne mogli privaditi hladnemu podnebju. Obliko japonskih kmetov, njihova bivališča in domače običaje bi bilo težko prilagodi, zahtevam hladnega podnebja. Isto velja o hrani, kajti Japonci ne morejo živeti brez riža, ki ga pa v Mandžuriji skoraj ni mogoče dobiti.

Rusi so pa kmalu spoznali velik pomen te deželi in bili so prvi, ki so z vzhodno-kitajsko železnico spojili Mandžurijo z Evropo. Ob novi železnici je zraslo več mest, med njimi tudi Harbin. Japonci so pa zgradili v prvi vrsti iz strategičnih razlogov južno mandžursko železnicu, njim so pa sledili Kitajci s štirimi železniškimi programi, zgrajenimi z japonskim kapitalom, tisti so pa zgradili s svojim denarjem. Zdaj ima Mandžurijska okrog 6000 km železniških prog, kar znaša nad polovico vseh kitajskih železnic.

Železnicu so omogočile izkorčenje bogatih naravnih zakladov Mandžurije. V deželi so začele prihajati množice priseljencev in tako je postal Mandžurijska zadnja leta najbogatejši del Kitajske.

Zdaj šteje okrog 30 milijonov prebivalcev, med njimi večina Kitajev, docim je Japonev samo okrog 200.000. Vendar pa imajo Japonci največji interes na tej deželi, kajti njihova industrija je odvisna od mandžurskih strovin, na drugi strani je pa Mandžurijska najboljša tržišča za japonske industrijske izdelke. V mandžursko industrijo je investirala Japonska na milijone.

Glavni produkt Mandžurije je soja, ki je zasejana na ogromnem zemljišču 8 milijonov ha in predstavlja vih neizmernega bogastva. Rodovitna zemlja Mandžurije pa še daleč ni v polni meri izrabljena. Obdelati bi se dalo še nad 30 milijonov ha zemlje. Mandžursko poljedelstvo se pa že zdaj ne omejuje več samo na sojo. Prideluje se tudi mnogo pšenice in prosa. Gospodovi pokrivalo okrog 20 milijonov

Seveda se je začela znanost kmalu zanimati za čudno bolezni. Nekaj dne je ameriških zdravnik dr. Robles v Gvatemaļi preiskoval skoraj oslepega indijanskega dečka.

Pod kožo njegove glave je naletel na majhne turike in ko je enega pretrpel, je našel v njem 40 cm dolgega, kakor las tankega črva, ki je ležal pod kožo v zvitku. Te črve je dr. Robles dečku izvlekel in glej, po nekoliko dneh je bil mal pacient popolnoma zdrav in videl mu je rabil kakor prej! Našli so počet povzročitelja dotlej nepomljive spletne. Pozneje raziskovanja, so še ugotovila, da učinkuje črveni s svojimi strupenimi izločinami, ki dražijo očesne živce tako dočgo, da ne morejo več prenasati vidinu vtišov. Izločine pa nikakor ne učijo živcev, kakor smo videli na navedenem primeru. Lice in kravice so bili primorani, da si nadejno maske. Nepopisne so bile scene, ki so se odigravale pred klimom. Na pomoč so prihitali avtomobili vseh vrst, ki so spravljali takoj v državno bolnišnico težje ranjene ljudi. To je največja nesreča, ki se je pripetila ta leta in je po vsej Bolgariji izvala globoko žalost.

Ko so pred napoliko leti v gvatemaļskih in južnoameriških pragozdih polagali nove kavne plantaze, so mnogi delavci in nameščenci hipoma oboleni. Glava in obraz sta jim otekala, v očeh jih je žgallo in po nekoliko dneh so oslepli. Bolezen se je tako širil, da so začeli še zdravljitev v pačnem strahu ostavljati okužene kraje. Tamošnji indijanski domačini so že dolgo govorili, da so v notranjosti dežele v nepristopnih ozemljih celi rodovi slepih Indijancev.

Bolezen je napravljen iz lesa, samo stebri so zidanji. V trenutku je bil ves v plamenu. Nastala je grozna panika, ki je bila tem večja, ker so med obiskovalci bili večno ma otroci, žene ter mladi ljudje pod 20 leti. Vse beži proti zelo tesnim izhodom. Vršič nepopis. Ura je bila štiri popoldne, ko ob sobotah vladala v centru mesta velik protest. Po ulicah se je razgoljal kriki: "Kino goril!" Od povsod so priheli prestrašeni starši, očetje in matere, bratje in sestre, h klinu, boječ se za svoje drage. To je povzročilo še več zmešljavo in razval ljudi, ki je vratil poklicno gasilstvo. Iz kina je prihajal gosti dim.

Ko je zrširal zadušljiv vzduh. Gasilci so bili primorani, da si nadejno maske. Nepopisne so bile scene, ki so se odigravale pred klimom. Na pomoč so prihitali avtomobili vseh vrst, ki so spravljali takoj v državno bolnišnico težje ranjene ljudi. To je največja nesreča, ki se je pripetila ta leta in je po vsej Bolgariji izvala globoko žalost.

STRAŠNA NESREČA V KINU

Ruščuk je največje bolgarsko pristanišče na Donavi; mesto, ki se je v poslednjih povojnih letih do nastopa gospodarske krize lepo razvijalo. Ima živahne trgovske stike za uvoz in izvoz po Donavi z Rusijo. Sedež je mnogih bank, trgovskih podjetij vseh vrst, industrijskih, raznih oblasti, solit. V centru mesta se nahaja kino "Royal", last Ljubena Kostova. Često so bile oblasti povane, da pregledajo varnostne naprave kina, ker niso odgovarjale sodobnim razmeram in predpisom. Žal se oblasti niso odzvali pozivom in tako je bilo moč, da je nastala današnja težka katastrofa.

27. februarja je bil predvajan "Cesar v Kongu", kino natlačen, med obiskovalci dva razreda židovske ljudske šole. Nad aparatom je stal pozabljen košček filma. Ko se je aparat segrel, se je slednji vnet, padel na tla, kjer je ležal film, ki je je pravkar odigraval. V trenutku se je vžgal tudi pa film. K nešreči sta bila kinoperatorja dva neizkušena dijaka. Prestrašena mladinci, videv, da so se takoj vnele tudi stene male sobice, sta zbežala in k nešreči postila se odprta vrata. Tako se je plamen hitro razširil iz sobice čez hodnik na balkon kino gledališča.

Boikot je napravljen iz lesa, samo stebri so zidanji. V trenutku je bil ves v plamenu. Nastala je grozna panika, ki je bila tem večja, ker so med obiskovalci bili večno ma otroci, žene ter mladi ljudje pod 20 leti. Vse beži proti zelo tesnim izhodom. Vršič nepopis. Ura je bila štiri popoldne, ko ob sobotah vladala v centru mesta velik protest. Po ulicah se je razgoljal kriki: "Kino goril!" Od povsod so priheli prestrašeni starši, očetje in matere, bratje in sestre, h klinu, boječ se za svoje drage. To je povzročilo še več zmešljavo in razval ljudi, ki je vratil poklicno gasilstvo. Iz kina je prihajal gosti dim. Gasilci so bili primorani, da si nadejno maske. Nepopisne so bile scene, ki so se odigravale pred klimom. Na pomoč so prihitali avtomobili vseh vrst, ki so spravljali takoj v državno bolnišnico težje ranjene ljudi. To je največja nesreča, ki se je pripetila ta leta in je po vsej Bolgariji izvala globoko žalost.

Slab želodec

postane trden

Ako imate mal apetit in kar pojest se težko prebavi ali vas napravi nezadovoljne, neudobne, potem vzemite Nuga-Tone, vsaj za nekaj dni in izprevideli boste veliko izboljšanja. Nuga-Tone vam da bojši apetit in kar boječe pojedi se bo lahko prebavilo. Nuga-Tone oristi telo bolzenških gliv, počasi oblisti in mehurnih nezadovoljnih preteč, zarezajoč zaprtinico, ter daje novo moč in silo. Vsem živcem, misicam in živčenjem, organizmu. Nuga-Tone se prodaja v lekarnah. Ako ga vas tekmar načima, recite mu naj ga nabavi za kav od trgovca na deželi.

Adv.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA	

<tbl_r cells="2" ix="5" maxc

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

9

(Nadaljevanje.)

— Ne, komtesa, — odvrne služabnik uljudno, — četudi sem jo vprašal. — Na to pa pravi previdno: — Zdi se mi, da hoče nekaj poskriti in s seboj ima dečka.

Rozburjeno se obrene Otokar. Na njegovih liceh se pokažejo rdeče lise. Toda Lila je bila naglo pripravljena.

— Saj vidite, da je gospod grof zaposten. Povejte ji da mu je žal —

Z globokim priklonom in tajnim smehljajem se služabnik odstrani. Vedel je; daj bi videl vsak slepee, kako je bila komtesa zljubljena v grofa.

— Lila, tega nisi smela! — pravi Otokar. — Saj ne bo hotela iti.

— Potem bo saj vedela, pri čem da je in svojih zahtev ne bo previsoko navila, ako izprevidi, da misliš resno.

Lila skoči pokonec in steguje svoje tanke ude, zvijajoča se kot mačka. Stopi preden, položi roke na njegove rame in ga vpraša željno gledajoč v njegove oči:

— Ali me ljubiš, Otokar?

V pritasti strasti zaklječe: — Ti veš, Lila! Saj ne vprašuj! — V obupu zre pred se.

Tedaj pa pritisne svoje ustnice na njegova usta v dolg poljub. Otokar ju pritisne k sebi, položi svoj obraz na njene lase in se je oklene, kot bi pri tem iskal zavjet. In Lila — zdaj je bila pomirjena — s svojimi najsladkejšimi besedami ga obsuje — nobena ji ga ne sme vzeti, ker ga je ljubila z vsemi svojimi čuti. Tedaj pa zunaj zasliši korake. Naglo steče na svoj prejšnji prostor in navidez brezskrbno pogleda na došleca.

Bil je Rudolf. S povešenimi trepalnicami ga pogleda Lila; Rudolfov obraz je imel globok in resen izraz.

— Otokar, sam pride, da ti naznam, da te hoče nekdo videti.

— To vemo, toda Jakob ni mogel povedati, kdo — odgovori Lila mesto Otokarja. — in zato —

— Ali res ne moreš misliti, kdo bi bil tu? — jo prekine Rudolf in se obrne k Otokarju.

— Kako naj bi Otokar to vedel? — zaničljivo vpraša Lila.

— Potem naj bo — gospa Marija s svojim sinom je tukaj! In ker je že tukaj, je ne moreš zavrniti kot kako beračico, ne da bi ž njo govoril, če nisi preveč bojazljiv za kaj takega.

Otokar zardi do ušes. Naglo se mu dvigajo prsi. Velike potne srage se mu pokažejo na čelu. Tako so ga razburile zadnje bratove besede. Liga ga prime za roke, da ga pomiri.

— Zakaj hočeš Otokarja samo razburjati, kar tako zelo ško di njegovim živcem, — pravi Lila jezno. — Saj ga vidite, koliko trpi. Sami se pogajajte z Virbnikovimi, ker ste celo zadnje vzelci v svoje roke. Ponudite ji odpravnino, pa naj bo še tako visoka. Kajti taki ljudi gledajo največ na to, da dobijo, kolikor mogrejo.

Z nepopisno zaničljivim pogledom gleda Rudolf svojega brata.

— Ti dovoljuješ, da je mati tvojih otrok tako žaljenja? In ni maš nobene besede, da bi jo branil! Rečem ti samo eno: Marija Virbnikova ne bo šla od tod! Ali hočeš imeti kakve velike neprilike? Ali se hočeš pred njo skrīti kot zajec? Ali hočeš, da te ne nadre? Ničesar se nimši bat! Pravico je na njeni strani, pravica in postava! Toda napravi, kar hočeš! Toda ne pozabi, da si pleniš!

Lila se zaničljivo zasmije.

— Dobro govorite, visoki gospod! Imate občudovanja vreden dar govorja, Rudolf! Prepričana sem, da boste dosegli velike uspehe kot odvetnik. Zato vam tudi svetujem, da se posvetite odvetniški slubi. Pri tem imate mnogo več priložnosti razviti svoje zmožnosti, kot pa pri vladni.

Ne da bi reklo kako besedo, gre Rudolf iz sobe.

— Pojd, Otokar, — povzame Lila in se ga ovije. — Tudi jaz želim to. Dobro je, da prideš na jasno. Samo, da ti bo ta teža odvzetna. — Potem pa boš mene imel ob svoji strani. Pomisl na mojo veliko ljubezen! — In potem, moj Otokar, moj ljubi, pride sreča za maha.

Peto poglavje.

Marija Virbnikova in grof Otokar Verdin sta si stala nasproti v sprejemni sobi na gradu Hmeljnik.

Malo čudno je izgledala pripravljena oblecena dama v razkošno opremljeni sobi. Nekako svečano je izgledala ta dvorana s svojimi težkimi preprogrami in z zlatom obrobljenimi zavesami. Po stenah so visele umetne, nekatere že prav stare slike.

Otokar, malo v zadregi, ponudi svoji ženi roko. Toda Marija se za to ne zmeni. Gleda mu naravnost v oči, toda Otokar se izogiblje njenega pogleda. Ozre se na sina.

— Erik, moj Erik — kako si zrastel, odkar te nisem več videl — skoro tako velik, kot jaz — velika bolest zveni iz njegovih besed. Erik je bil visok in lep mladenič. Oče ga prime za ramo, pogleduje ga s solzničnimi očmi in ga poljubi na čelo.

— Skoro je že dve leti, odkar si šel od nas! — pravi Erik in veča resnoba je ležala na njegovem odprtitem obrazu.

— Bolan sem bil, Erik.

— Toda sedaj si zopet zdrav —

— Upam, Erik! — Povej mi, kako je z Lori, mojo zlato Lori?

— Dobro, papa. V nedeljo je bil njen rojstni dan.

Otokar sliši iz sinovih besed očitanje.

— Saj res, pa sem čisto pozabil. Toda počakaj, popravil bom, kar sem zamudil. Lorice se ne bo treba pritoževati.

Tedaj pa povzame besedo Marija.

— Nehaj, Otokar; to ni tako važno, četudi me je jasno in bolj zadelo in sem izprevidela, kako zelo se zanimaš za nas. In tri dni pozneje je prišel tvoj brat — po tvojem naročilu.

— Po naročilu cele družine. Moj oče veliko trpi.

— To z nami vendar nima nikakega opravka.

— Vse si predstavljaš enotavnejše kot pa je v resnici, Marija. Vrjem mi, da sem mnogo trpel.

Otokar globoko vdihne in si potisne lase s čela.

— Toda na to, kar sem jaz trpel, nisi mislil — vedno samo ti — tvoja oseba — toda nato sem že navajena.

Marija je govorila z globoko resnobo.

— Ali mi hočeš kaj očitati? — vpraša Otokar malo razzašlen.

— Ne! Zato pač nisem prisla. Toda vedeni hočem, ako je res, kar mi je povedal tvoj brat in kar si mi pisal.

— Marija, poslušaj in daj si dopovedati —

— Otokar — da ali ne! Opusti vsako izogibanje! Kratko mi odgovori — drugega nočem! Ali tudi tako misliš, kot mi je povedal tvoj brat! Ali je najin zakon neveljavien?

— Marija, misli na Erika —

— ki je dovolj velik in star, da izve, kaj hočete napraviti njevi materi! — mu pade v besedo. — Razumen je nad svoja leta, ker je resnost življenja tako zgodaj obtežila njegovo mladost.

— Vrjam, Marija in žal mi je. Erik bo bogato poplačan. Naj ti povem, Marija; moj oče je zelo trpel, zdaj pa je zopet iz vsake nevarnosti. Toda v enem kritičnem času je hotel imeti glede hiše vse preskrbljeno. Tedaj je bilo reba toliko premisliti. Jaz kot njegov najstarejši sin sem tudi njegov naslednik — z vsemi pravici in dolnostmi — in velike dolnosti leža na mojih ramenih — zato je neodhodno potrebitno, da je žena, ki takemu gospodarju stoji ob strani, enakopravna z njim —

— Razumen. — prikima Marija. — drugače bi bil razdelenjen ni ne bi dobil nicesar od lepega posestva. Samo tega ne razumen, da že prej nisi tega premislil, takrat, ko sva se spoznala in se pričela ljubiti — tedaj so ti bili vse blesteči izgledi nič.

(Dalje prihodnjie.)

NOTRANJE RAZPRTJE NA FINSKEM

O notranjih razprtijah v baltskih in skandinavskih državah se malokdaj kaj čuje. Vzrok ni mor da ta, da bi svet posvečal pre malo pozornosti razmeram v teh dežela, marveč v prvi vrsti ta, da poteka politično življenje tam zares mirne nego povprečno v Evropi.

Vendar popolnoma res tudi to ni. Tako na pr. je Finska sedaj presemetila svet s poročili o preteči državljanski vojni. Napovedovala se je politična borba v prav kravi obliku, s sredstvom pravega orozja. Faktor, ki razburja v vzemirja na Finsku mirno arenou normalnega političnega udejstvovanja, je lapovska politična stranka.

Lapovska stranka ni nov pojav v finskem političnem življenju. Prvikrat so vesti o lapovcih prodrele v ostalo Evropo pred tremi leti, ko so imeli hude spopade s komunisti. Svoje ime imajo po pokrajini Lappo, v kateri se je pričela ta organizacija in kjer imajo najmočnejše postojanke. Je to nekaka kombinacija agrarnega in fasističnega pokreta. Organizacija je politično mobilizirala kmetsko prebivalstvo, dala pa mu je politične smernice radikalna mladina, ki je inficirana po fasističnih stremljenejših sodobnosti. Stranka sicer še davno ni mogla združiti v svojih vrstah večine volilcev, toda s svojim izredno energičnim in dosledno ofenzivnim nastopom ponujen v finski javnosti mnogo več, nego bi jo šlo po številu pristašev.

Posebno se je to pokazalo pri pričeli, ki so nastopila zoper komuniste. Kot neposredno sosedova sovjetske Rusije je imela seveda Finska precej močno komunistično stranko, ki je razvijala živahnino dejavnost. Lapovci so pričeli zoper njih slihu propagando. Ko pa ta ni zaledila, so si postavili za program, da onemogočijo komuniste na Finiskem s silo sami, ako tega ne storiti državna oblast. S svojimi bojni mi organizacijami so pričeli napadati komunistična zborovanja in jih razganjati. Pa še več, poiskali so poglavitev voditelje komunističnega gibanja kar v njihovih stanovanjih, jih pograbili in jih kratkomalo odvedli do ruske meje ter jih porinili čez njo, češ: tja na red, kamor si želijo. Ker so meščanske stranke do neke mere simpatizirale z lapovsko akcijo, so jo mogli uspešno dovesti do kraja, da si parlament in hotel sprejeti ekstremističnih lapovskih predlogov, ki so merili tudi na uničenje soci-alnodemokratske stranke.

Aurora, J. Verbich Chicago, Joseph Bish, J. Bevčič, Lukjanich, Andrew Spillar Cicero, J. Fabian Jolet, A. Anzelc, Mary Bambich J. Zalečel, Joseph Hrovat La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal Springfield, Matija Barborich Waukegan, Jože Zelenec KANSAS Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar MARYLAND Steyer, J. Černe Kitzmiller, Fr. Vodopivec MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe Detroit, Frank Stular MINNESOTA Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula Evelyn, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatich MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj MONTANA Klein, John R. Rom Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa NEBRASKA Omaha, P. Broderick NEW YORK Gowanda, Karl Strnisha Little Falls, Frank Masie OHIO Barberon, John Balant, Joe H. Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik Euclid, F. Bajt Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant in J. Kuršč Niles, Frank Kogovšek Warren, Mrs. F. Rachar Youngstown, Anton Kikelj OREGON Oregon City, Ore., J. Koblar PENNSYLVANIA Ambridge, Frank Jakš Besemer, Mary Hribar Braddock, J. A. Germ Bridgeville, W. R. Jakobeck Brighton, Anton Ipavec Claridge, A. Yerina Connemaugh, J. Brezovec, V. Rošanek Crafton, Fr. Machek Export, G. Previt, Louis Zupančič, A. Skerl Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Homer City in okolico, Frank Krenchack Irwin, Mike Paushek Johnstown, John Polantz, Martin Koroshetz Krayn, Ant. Tauželj Luzerne, Frank Balloch Manor, Fr. Demšar Meadow Lands, J. Koprivšek Midway, John Žust Moon Run, Frank Podmilšek Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh. J. Pogacar Presto, F. B. Demšar Reading, J. Pezdirc Steelton, A. Hren Unity Sta. in okolico, J. Skerl Fr. Schirer Wyoming West Newton, Joseph Jovan Wilcock, J. Peternež

In Stettinu je bila te dni cirkuska predstava, med katero sta dva levila napadala svojega krotilca, ga vrgla na tla in ga tako ranila, da se ni mogel več dvigniti. Enega leva je moral policijski nadzornik ustreliti, da so nesrečnega krotilca lahko osvobodili iz oblasti zverinc.

Levi raztrgali krotilca

V Stettinu je bila te dni cirkuska predstava, med katero sta dva levila napadala svojega krotilca, ga vrgla na tla in ga tako ranila, da se ni mogel več dvigniti. Enega leva je moral policijski nadzornik ustreliti, da so nesrečnega krotilca lahko osvobodili iz oblasti zverinc.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezzi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprrava "G. N."

SHIPPING NEWS

30. marca: Ille de France, Havre Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
4. maja: Beregaria, Cherbourg
5. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen Deutschland, Cherbourg, Hamburg
6. maja: Olympic, Cherbourg
7. maja: Mauretania, Cherbourg, Rotterdam
12. maja: Europa, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg
14. maja: Paris, Havre Aquitania, Cherbourg Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
24. maja: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
25. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen
26. maja: Mauretania, Cherbourg
29. maja: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
31. maja: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
1. aprila: Majestic, Cherbourg
2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg Volendam, Loulogne sur Mer, Rotterdam
3. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen
6. aprila: Aquitania, Cherbourg
7. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg
8. aprila: Ille de France, Havre Olympic, Cherbourg
9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen
14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg
15. aprila: Mauretania, Cherbourg
20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen
21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
22. aprila: France, Havre Majestic, Cherbourg
23. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
27. aprila: Aquitania, Cherbourg
28. aprila: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
29. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen Homer, Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

22. MARCA (6 P. M.)

8. aprila — 30. aprila